

STUDIEHANDLEIDING
B-TAAK10P-1
<OP-NTO-NED>

WAARDERING VAN UNICITEIT EN AFSTEMMING OP DIVERSITEIT

TOETSING EN ONDERWIJS

TOETSING

Toetschema

Module	Toets
De toetsvorm is t.o.v. vorig studiejaar	Ongewijzigd
Toetsvorm	Deelname
Weegfactor	100%
Waardering	O-V

Beschrijving beroepstaak

Je bouwt aan een sociaal veilige omgeving in de context van een inclusieve groep, waarbij je jouw pedagogische aanpak afstemt onder andere door jouw communicatie af te stemmen op jezelf, het kind, professionals en ouders. Hiermee draag je bij aan het welbevinden van het kind en je leert het unieke van elk kind en de diversiteit van de groep te waarderen. Door middel van reflectie verdiep je je didactische aanpak en pedagogisch klimaat en de verbinding hiertussen. Je doorgrondt jouw eigen interactie en zet deze bewust in om kinderen en anderen uit te nodigen tot gesprek en handelen door verbale en non-verbale communicatie.

Toetsdoelen

Nummer	Toetsdoel
1	Professioneel zelfverstaan: Aan de hand van praktijksituaties en (theoretische) bronnen reflecteer je individueel en samen met anderen op hoe je je bewust bent geworden van hoe jouw eigen handelen gedreven wordt door waarden en welke handelingsalternatieven er voor jou zijn.
2	Eigenheid zien van elk kind: Aan de hand van praktijksituaties en (theoretische) bronnen reflecteer je individueel en samen met anderen op hoe je je hebt verdiept in het unieke van kinderen, waarbij je met open blik oog hebt voor de invloed van de verschillende systemen rondom het kind.
3	Afstemmen op diversiteit: Aan de hand van praktijksituaties en (theoretische) bronnen reflecteer je individueel en samen met anderen op hoe je diversiteit waardeert en deze als uitgangspunt neemt voor het werken aan een inclusievere groep.
4	Communicatie: Aan de hand van praktijksituaties en (theoretische) bronnen reflecteer je individueel en samen met anderen op jouw eigen interactie(patronen) en hoe je deze bewust inzet in gesprek met kinderen, professionals en ouders.

Toetsbeschrijving

Studiepunten:

5 ECTS

Toetsvorm van BT10-P1: Deelname

Bij deze toetsvorm geldt als norm 100% aanwezigheid, met een ondergrens van 80% in geval van calamiteiten.

Deelname betekent actieve deelname; je komt voorbereid naar de bijeenkomsten. Voorbereidingen bestaan uit o.a. opdrachten in de stage of gelezen literatuur. Ben je voorbereid dan kun je actief bijdragen aan de bijeenkomsten. Aan het eind van semester 1 krijg je de beoordeling O of V op basis van je actieve deelname.

In totaal zijn er 21 bijeenkomsten (contacttijd = 33uur).

Studiebelastingen totaal: 140 uren (33 uur deelname en 107 uur voorbereidingstijd).

De beroepstaak wordt als één geheel beoordeeld.

Beoordelingsformulier

Niet van toepassing.

Aanvullende informatie

Vervangende opdracht met toetsvorm INLEV

Indien je niet voldoet aan de eisen voor deelname, maak je de vervangende opdracht in de vorm van een inleverslag.

Zie het document 'vervangende opdracht B-TAAK10P-1'

ONDERWIJSPROGRAMMA

Programmaplanner

*Het kan voorkomen dat een bijeenkomst voor jouw klas in een andere week geroosterd is dan in onderstaande tabel aangegeven is.

Kalender week *	Locatie: Werkplek	Locatie: De Kempel	Locatie: Thuis of elders voorbereiden
36 NTO-OP Docentenduo Bijeenkomst 1		Opening BT10-P <ul style="list-style-type: none"> • Beelden bij pedagogiek • Samenhang tussen OP, NTO en NED bij BT10-P • NTO-les vanuit pedagogisch perspectief • De volwassene, het kind en de omgeving als pedagoog • Toelichting actieve deelname 	Voor NTO wk 39 <ul style="list-style-type: none"> - Marell & De Vaan, hfst 4 <i>onderwijsleerstijlen</i> lezen. - Autobiografie: Omschrijf in schrift eigen situaties van de verschillende onderwijsleerstijlen en hoe jij dit als persoon ervaren hebt. Voor NTO wk 41 <ul style="list-style-type: none"> - Marel & De Vaan, par. 11.5, 11.6 indien bovenbouw ook 13.3 t/m 13.5
37 OP Bijeenkomst 2		* Kind als pedagoog Eigenheid <ul style="list-style-type: none"> • Terugblik opening • Eigenheid docent als kind • Eigenheid student als kind • Eigenheid van het kind zien en ontdekken, hoe doe je dat? • Wat vraagt het kind van jou, wat heeft het nodig? Hoe doe je dat, wat heb jij nodig? 	Voor OP wk 40 1 Pedagogisch Tact, hoe dan? <ul style="list-style-type: none"> - hfdst 4, <i>Hoe ben je in het moment als pedagoog?</i> lezen en verwerken - Reflectievraag par 4.2 uitschrijven 2 Vraag aan drie mensen die jou goed kennen wat ze in jou waarderen. Noteren in je schrift.
37 NED Bijeenkomst 3		*Kind als pedagoog De rol van communicatie binnen jouw (pedagogisch) handelen De lagen van communicatie	

		In gesprek met het kind begint met de relatie Zelfdefiniëring	
WK 38		ACTIVITEITENWEEK	
39 NTO Bijeenkomst 4	Voor NTO wk 40/41: Bied ontdektafel/ doos aan kleine groep leerlingen. Observeer en omschrijf de benadering en het gedrag van de leerlingen. Welke rollen nemen ze aan?	*Volwassene als pedagoog <ul style="list-style-type: none"> • Casus: Wesley. • Rollen van begeleiding • Het stellen van begeleidingsvragen • Onderwijsleerstijlen 	Voor NTO wk 40/41 <ul style="list-style-type: none"> - Marel & De Vaan, par. 11.5, 11.6 indien bovenbouw ook 13.3 t/m 13.5
40 NED Bijeenkomst 5		*Volwassene als pedagoog <u>Professioneel communiceren:</u> <ul style="list-style-type: none"> • De dramadriehoek • Communicatiestijlen • Feedback geven en ontvangen 	<u>Kijken</u> Kennisclip dramadriehoek Kennisclip communicatiestijlen Kennisclip feedback <u>Maken</u> Checklist communicatiestijlen invullen (zie studieroute) <u>Lezen</u> Theorie dramadriehoek (boek)
40 OP Bijeenkomst 6	Zie ppt bijeenkomst 6	*Volwassene als pedagoog <ul style="list-style-type: none"> • Jij als begeleider van het kind • Professioneel zelfverstaan, biografisch perspectief • Waardengedreven handelen, waardenonderzoek • Hoe ben ik? Hoe wil ik zijn als pedagoog? • Presence, belang van aanwezig zijn, Theorie U • Grondhouding / 'Vrij' kijken: oordeelbewust kijken / Aandachtige betrokkenheid 	Zie ppt bijeenkomst 6

		<ul style="list-style-type: none"> • Waarderende taal -Nieuwsgierig zijn -Geven en ontvangen van feedback 	
40/41 NTO – NED docentenduo Bijeenkomst 7	Voor NTO wk 46: Inventariseer de buitenomgeving van jouw leerlingen. Welke materialen, uitdagingen en risico's biedt het buitenterrein van jouw stageschool?	<p>*Kind als pedagoog</p> <p>Eigenheid van het kind</p> <ul style="list-style-type: none"> • Open leersituatie • Differentiatie op interesse en niveau. • Eigenheid van het kind, ontdektafel/-doos, 'differentiatie' naar interesse/niveau/uitdaging • Ijsberg van McClelland 	Voor NTO wk 46: <ul style="list-style-type: none"> - Lezen artikelen: <i>Risicovol spelen met Loose Parts</i> en <i>Klimmen tot je erbij neervalt</i>. - Autobiografie: omschrijf kort hoe jouw ervaring is als kind. Speelde je vaak buiten? Hoe zag de omgeving eruit. Welke invloed denk je dat dit op jou heeft als persoon? - Zorg voor een outdoor-outfit
42 OP Bijeenkomst 8	Zie ppt bijeenkomst 8	<p>*Volwassene als pedagoog</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zonder oordeel kijken, koppeling workshopdag • Herhaling en doorzetting van <ul style="list-style-type: none"> - Waarderende taal. - Hoe waardeer jij de taal van kinderen? Mogen kinderen meepraten? - Nieuwsgierig zijn - Geven en ontvangen van feedback 	Zie ppt bijeenkomst 8
42 NED Bijeenkomst 9		<p>*Volwassene als pedagoog</p> <p>Oudergesprekken-relatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zelfdefiniëring • Anderdefiniëring • Roos van Leary <p>Wat wil jij leren in het voeren van oudergesprekken?</p>	<p><u>Kijken</u></p> <p>Kennisclip relatie kijken</p> <p>Kennisclip roos van Leary</p> <p><u>Lezen</u></p> <p>Professioneel communiceren, Bolks 2023 blz 49-56 (PDF op studieroute)</p>

43		Herfstvakantie	
44 Workshopdag BT10V en BT10P Bijeenkomst 10	Zie ppt bijeenkomst 10	KINDEREN MET SPECIFIEKE ONDERWIJSBEHOEFTE <ul style="list-style-type: none"> Gast sprekers en workshops BTV en BTP 	Zie ppt bijeenkomst 10
45			
46 NTO Bijeenkomst 11		*Omgeving als pedagoog <ul style="list-style-type: none"> Buitenonderwijs Invloed op mentale ontwikkeling Omgaan met risico's 	Voor NTO wk 48/50 <ul style="list-style-type: none"> Lezen artikel <i>Bang voor Spinnen</i> op de studieroute.
47 OP Bijeenkomst 12	Zie ppt bijeenkomst 12	*Omgeving als pedagoog <ul style="list-style-type: none"> Tussentijdse presentatie: wie ben jij als pedagoog? Invloed van het systeem Bronfenbrenner 	Zie ppt bijeenkomst 12
47 NED Bijeenkomst 13	Observeren oudergesprek. Oefenen oudergesprekken.	*Volwassene als pedagoog Oudergesprekken inhoud en structuur: <ul style="list-style-type: none"> Vorbereiden van een oudergesprek De structuur van het gesprek Taal maakt werkelijkheid:	<u>Kijken:</u> Kenniscлип inhoud Kenniscлип structuur <u>Maken:</u> Vorbereiden van een gesprek volgens het format en de structuur van het gesprek.

		<ul style="list-style-type: none"> • Taalpatronen • VAN- en WAVEtaal <p>Er is geen mislukking enkel feedback:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Feedback geven en ontvangen op ingevulde formats oudergesprekken 	
48 NED Bijeenkomst 14	Observeren oudergesprek. Oefenen oudergesprekken.	<p>*Volwassene als pedagoog</p> <p>Oudergesprek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De kunst van het afkijken • Het geven van feedback • Toepassen theorie oudergesprekken • Vooronderstellingen 	<p><u>Kijken:</u> kennisclip vooronderstellingen Kennisclip Proces TA</p> <p><u>Maken:</u> Aanpassen van je format naar aanleiding feedback en inhoud van deze les.</p>
49		STAGEWEEK	
48/50 NTO Bijeenkomst 15	Voor bijeenkomst 18 en 19: Inventariseer bij mentor in welke vorm seksuele educatie vorm krijgt op school. Wat wordt wel en wat wordt niet onderwezen? Welke ervaringen zijn er met ouders? Wat is het beleid schoolbreed?	<p>*Omgeving als pedagoog</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biofobie • CAR-model • Ijsberg van McClelland 	Voor wk 2 – bijeenkomst 18 en 19 Lezen artikel: <i>Omgaan met seksuele ontwikkeling, leuk of lastig?</i>

51 OP Bijeenkomst 16	Zie ppt bijeenkomst 16	*Kind als pedagoog <ul style="list-style-type: none"> • Groepsdynamiek: uitgaan van diversiteit in mijn groep • Kwaliteit, floreren, talenten benutten • TA en OK kwadrant 	Zie ppt bijeenkomst 16
51 NED Bijeenkomst 17	Observeren oudergesprek. Oefenen oudergesprekken.	*Volwassene als pedagoog Oudergesprekken proces: <ul style="list-style-type: none"> • Transactionele Analyse (O-V-K) • Roos van Leary • Ijsberg van McClelland De acteursdag: hoe bereid je je voor? Oefenen oudergesprekken in groepjes	<u>Kijken:</u> Kenniscлип proces <u>Maken:</u> Aanpassen van je format naar aanleiding feedback en inhoud van deze les.
52		KERSTVAKANTIE	
1		KERSTVAKANTIE	
2 Hoorcollege Gastpreker Bijeenkomst 18		Hoorcollege Gastpreker <ul style="list-style-type: none"> • Seksualiteit • Diversiteit 	
2 Alle docenten		Nabespreken college: Seksualiteit, diversiteit	

Bijeenkomst 19			
3 OP – NTO docentenduo Bijeenkomst 20		Eindpresentaties BT10-P <ul style="list-style-type: none"> • Presenteer wie je bent en waar je voor staat als pedagoog. • Presenteer hoe jij je hebt ontwikkeld als pedagoog. 	
3 Acteursdag communicatie Bijeenkomst 21		*Volwassene als pedagoog Oudergesprek oefenen op basis van voorgaande contexten	

ONDERWIJSLEERMATERIAAL

Verplichte literatuur

Titel en auteur	ISBN
Brand, Adri van den. 2010. <i>Handboek gesprekscommunicatie</i> . Coutinho, Bussum.	9789046901762
Marell, J. & De Vaan, E. (2020). <i>Praktische Didactiek voor Natuur en Techniek</i> . Couthino, Bussum.	9789046907245
Middendorp, J., Spil S. & Wentzel M. (2022). <i>Pedagogische tact, hoe dan?</i> Noordhoff Uitgevers	9789001279608

Aanbevolen literatuur, boeken, artikelen, websites NTO

NTO

De Both, K. (2016). Bang voor Spinnen. *HJK*, juni 2016, p.10-13.

De Jonge, K. (2017). Klimmen tot je erbij neervalt. *HJK*, december 2017, p.22-25

Van Rooijen, M., Van Limpt, T. & Lechner, J. (2022). Risicovol spelen met Loose Parts. / nr. 8 2022. P. 18-21

Aanbevolen literatuur, boeken, artikelen, websites OP

Ik & mezelf

Becker, A. (2012). Inleiding in de pedagogiek. *De vier basisdimensies van opvoeden*, p. 17-28. Assen: van Gorcum.

Becker, A. (2012). Inleiding in de pedagogiek. *Opvoedingstijlen*, p. 91-98. Assen: van Gorcum.

Stevens, L. & Bors, G. (red.) (2014). *Pedagogische tact. Op het goede moment het juiste doen, óók in de ogen van de leerling*. Apeldoorn: Garant.

Blijswijk, R., van. (2014). Stel je pedagogiek centraal. *JSW*, 4, p. 32-35

Deterd Oude Weme, G. & Tuijl, C. van. (2013). De rol van de leerkracht. *HJK*, 6, p.10-13

Deterd Oude Weme, G. & Tuijl, C. van. (2012). De ontwikkeling van zelfregulatie. *HJK*, 3, p.4-7.

Emonds E. (2010). Pedagogische tact van Manen. *Egoscoop*, 14, p. 16 en 17.

Lodewijcks, H.P.B., & Verstegen, R. (2014). De interactiewijzer, analyse en aanpak van interactieproblemen in professionele opvoedingssituaties. *Interactiewijzer Vragenlijst interactionele Stijl*, p. 242-244. Assen: van Gorcum. Druk 9, herzien en uitgebreid. Assen: van Gorcum.

Prooijen, N., van & Kaldeway, J. (2014). Autonomie: de leerkracht doet ertoe! *HJK*, 5, p.16-19.

Singer, E. & Haan, D. de. (2015). Speels, liefdevol en vakkundig. *Hfd. 6*

Verbeeck, K. & Boer, E. de. (2013). Pedagogische tact is pedagogische kracht. *HJK*, 8, p.18-21.

Wentzel, M. (2010). Leraar wie ben je? *Egoscoop*, 14, p. 32 en 33.

Ik & het kind

Baarda, B. (2012) *Creatief communiceren met kinderen. Theorie en uitgewerkte voorbeelden*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers.

Delfos, M. (2014). Luister je wel naar mij. *Gespreksvoering met kinderen tussen vier en twaalf jaar*. Amsterdam: Uitgeverij SWP

Delfos, M. (2017) . *Wanneer is een kindgesprek passend?* LBBO Beter Begeleiden

Verliefde, E. & Stapert, M. (2003) *De kunst van het luisteren*. Leuven: Acco

Websites

Marcel van Herpen, [Wat zou jij doen?](#)

NIVOZ (2020) Bakker, A. 'Ze is de boel aan het bespelen', zegt meester Gert-Jan

NIVOZ (2019) Bastiaansen, L. Wanneer en hoe ontmoet jij jouw leerlingen? Over het creëren van existentiële oefenruimte

NIVOZ (2021) Clement, D. Kijken naar anderen en kijken naar jezelf.

NIVOZ (20 21) IJsseling, H. De bevrijdende kracht van het vragen stellen, in de klas en in je team

NIVOZ (2017) Klaver, M. Het krachtigste wapen in het weerbaar maken van kinderen is écht naar hen luisteren

SimoneMark.nl : [Artikelen](#) | [Simone Mark](#)

[Nivoz](#) | [Pedagogische canon](#)

Ik & de groep (groepsdynamiek)

Brussel, A. van. & Teitler, P. (2012). Pedagogisch weer en klimaat. *JSW*, 4, p.4-15

Engelen, R. van (2011). Bouwen aan je groep. p. 29-48

Haan, D. de & Schellekens, E. (2014). Onze klas Mijn wereld. p. 182-189 en 193 -196

Jaasma, J. (2015). Voorkom uitval en buitensluiten door in verbinding te blijven. LBBO p. 22- 24

Kroon, K. de, Nagtzaam, I., Wentzel, M. (2015). De gelukkige klas. De gelukkige klas begint bij de leerkracht. Steenwijk: 248media uitgeverij.

Overveld, K., van. (2017). *SEL. Sociaal-emotioneel leren als basis*. Huizen: Pica.

Weltevrede, E. & Freriks, K. (2014). Een goed begin is het halve werk. *HJK*, 1, p.16-29